

Sylabus předmětu Sociální politika - informace

Cíle předmětu:

Cílem kurzu je seznámit studenty s problémy tvorby a realizace aktivit, které se dotýkají funkce státu při formování sociálních podmínek života lidí, skupin a jednotlivců. Objasnit současné adresné zaměření sociální politiky ve všech jejích odvětvích, přispět k pochopení souvislostí mezi ekonomickou a sociální politikou v současné ČR, informovat o postupu, problémech, přínosech a rizicích po začlenění ČR do EU v oblasti sociální politiky. Výklad obohatit pozváním odborníka z praxe k aktualizaci sociální politiky na podmínky konkrétního regionu a instituce.

Osnova:

1. Sociální systémy
2. Sociální stát
3. Typy sociální politiky
4. Funkce sociální politiky
5. Principy sociální politiky
6. Vývoj české sociální politiky
7. Sociální inkluze, sociální exkluze
8. Sociální prevence
9. Chudoba - sociální událost
10. Zdravotní politika - charakter zdravotní péče v ČR
11. Zdravotní politika - primární, sekundární a terciární zdravotní péče.
12. Vzdělávací politika - strategie výchovy a vzdělávání v ČR.
13. Rodinná politika

1. Sociální systémy

Teorie sociálních práv, sociálního vědomí a sociálního zákonodárství. Funkce sociálních systémů. Liberalismus, socialismus, křesťanská sociální nauka, sociálně demokratický model. Lidská práva a jejich naplňování. Základní dokumenty.

2. Sociální stát

Vymezení sociálního státu, faktory ovlivňující vývoj a konkrétní podobu sociálního státu, typy sociálního státu, současné trendy sociálního státu, krize sociálního státu.

3. Typy sociální politiky

Typy sociální politiky v kontextu s typem sociálního státu. Redistributivní typ, výkonový typ a reziduální typ sociální politiky, charakteristika a činitelé, ovlivňující typ sociální politiky.

4. Funkce sociální politiky

Vývoj a harmonizace funkcí. Sociální pojištění, státní sociální podpora a sociální pomoc jako tři prvky systému sociální ochrany obyvatel ČR.

5. Principy sociální politiky

Princip sociální spravedlnosti, princip solidarity, princip subsidiarity, princip participace. Definování pojmů, charakter a objasnění jednotlivých principů v souvislosti s typem sociální politiky a sociálního

státu.

6. Vývoj české sociální politiky

Etapy vývoje české sociální politiky, osobnosti české sociální politiky.

7. Sociální inkluze, sociální exkluze

Sociální inkluze, mechanismy, význam pro jedince, skupinu a společnost. Sociální exkluze - příčiny, prvky diskriminace, sociální exkluze jako společenský problém. Skupiny obyvatel, ohrožené sociální exkluzí.

8. Sociální prevence

Cíle a předpoklady sociální prevence. Sociální událost. Záchraná sociální síť jako prevence sociálně patologických jevů.

9. Chudoba - sociální událost

Definice chudoby - chudoba absolutní, relevantní. Příčiny chudoby - objektivní, subjektivní chudoba. Hranice chudoby, existenční minimum. Řešení chudoby jako celosvětového problému. Prevence a řešení chudoby v rámci sociální politiky ČR.

10. Zdravotní politika - charakter zdravotní péče v ČR

Zdravotní politika státu, zdravotní instituce a jejich poslání, státní a nestátní sektor zdravotnické péče. Organizace zdravotnických služeb, financování zdravotnické péče.

11. Zdravotní politika - primární, sekundární a terciární zdravotní péče

Poskytování primární, sekundární a terciární zdravotnické péče, rozdíly v poskytování zdravotnických a ošetrovatelských služeb v terénní a ústavní péči v ČR.

12. Vzdělávací politika

Systém výchovy a vzdělávání dětí, mladistvých a dospělých v ČR. Struktura vzdělávací soustavy, její nástroje. Principy výchovy a vzdělávání dětí, vzdělávací programy, jejich hlavní cíl, preventivní charakter výchovy a vzdělávání. Význam celoživotního vzdělávání s profesními potřebami trhu práce a v souvislosti s politikou zaměstnanosti.

13. Rodinná politika

Význam rodinné politiky pro společnost, ekonomické a politické aspekty, které ovlivňují charakter a úroveň rodinné politiky. Srovnání úrovně RP ve státech EU.

Literatura

povinná literatura

- časopis *Sociální práce / Sociálna práca*.
- KOVÁŘ, M. *The British "welfare state": the first attempts at its revision. The Labourites and Tories in the time of birth "of a nation" and the culminating Cold War (1949-1951)*. Frankfurt am Main, 2012. ISBN 978-3-631-63701-2.
- KREBS, V. *Sociální politika*. Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-585-4.
- HARTLEY, D. *Social Policy*. 2006. ISBN 978-0-7456-3435.
- SIROVÁTKA, T. (ed). *Sociální exkluze a sociální inkluze menšin a marginalizovaných skupin*. Brno: FSS MU, 2004. ISBN 80-210-2307-4.
- TOMEŠ, I. *Sociální politika. Teorie a mezinárodní zkušenost*. Praha: Socioklub, 2001. ISBN 80-86484-00-9.
- DURDISOVÁ A KOL. *Sociální politika*. Praha: CODEX, 2000.

doporučená literatura

- KELLER, J. *Soumrak sociálního státu*. Praha: SLON, 2006. ISBN 80-86429-41-5.
- HALL A., MIDGLEY J. *Social Policy for Development*. London, 2004. ISBN 0-7619-6715-X.

- MAREŠ, P., SIROVÁTKA, T. (ed). *Trh práce, nezaměstnanost, sociální politika*. Brno: FSS MU, 2002. ISBN neuvedeno.
- SIROVÁTKA, T. (ed.). *Česká sociální politika na prahu 21. století. Efektivnost, selhávání, legitimita*. Brno: Masarykova univerzita, 2000. ISBN 80-210-2307-4.
- VEČEŘA, M. *Sociální stát - teorie a východiska*. Praha: SLON, 1996. ISBN neuvedeno.

Předmět je ukončen zkouškou. Pro splnění zkoušky je třeba zpracovat seminární práci v písemné podobě, cca 10 stran (počítá se od Úvodu). Seminární práci poslat nejpozději do zkuškového období ZS do systému ISSU – odevzdávacího. Struktura seminární práce:

1. Úvodní strana – nadpis tématu
2. Obsah
3. obsahová část seminární práce – kap. 1, 1.1,
3. Závěr
4. Zdroje

Úvod a Závěr vždy na celou stranu! Obrázky, mapy a foto jen v Příloze!